

Gdańsk, dnia 10 października 2012 r.

Trybunał Konstytucyjny

al. Szucha 12a
00-918 Warszawa

Skarżący:

M S

adres w aktach sprawy

TRYBUNAŁ KONSTYTUCYJNY KANCLARIA	
wpl. dnia	16. 10. 2012
L.dz.	L. zał.

sygn. akt SK 21/12

WNIOSEK

W związku ze stanowiskiem Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej zawartym w piśmie z dnia 27 września 2012 roku doręczonym w dniu 4 października 2012 roku, na podstawie art. 34 ust. 1 w związku z art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 roku o Trybunale Konstytucyjnym podtrzymuję dotychczasowe stanowisko zawarte w skardze konstytucyjnej z dnia 4 grudnia 2009 roku oraz argumentację zawartą w pismach procesowych. Jednocześnie wnoszę o uzupełnienie lub modyfikację dotychczasowego stanowiska Sejmu uwzględniające wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 23 lutego 2010 r. (sygn. akt K 1/08), a w szczególności o poglądy wyrażone w uzasadnieniu tego judykatu oraz uwzględniające wnioski wyływające z prac legislacyjnych Senatu przedstawione w uzasadnieniu druku nr 27, jak również poglądy naczelnych i centralnych organów państwa wyrażone podczas prac nad wniesionym do Sejmu nad projektem ustawy (druk sejmowy nr 387 i nr 4147) w następujących kwestiach:

1. Szczególnego zaś uzupełnienia wymaga stanowisko Sejmu związane z wydaniem rozkazu o zwolnieniu z pracy(służby) powodującym zniweczenie konstytucyjnego prawa do urlopu.

Senat wniósł do Sejmu projekt ustawy o zmianie ustawy o Policji i innych ustaw (w tym projektowana zmiana art. 128 (ust. 3) ustawy o ABW w zakresie prawa do ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, którego konstatacja sprowadza się do stwierdzenia, że zaskarżony w niniejszej sprawie przepis tj. art. 60 ust. 2 pkt 7 w związku z art. 128 ustawy o ABW jest przepisem wadliwym, bowiem jest sprzeczny z Konstytucją i prawem unijnym.

Przygotowany przez Senat projekt ustawy został opracowany w związku z koniecznością wykonania orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 23 lutego 2010 roku (sygn. akt K 1/08) i zmierza jednocześnie do zapewnienia zgodności rozwiązań dotyczących służb mundurowych przyjętych w prawie krajowym z gwarancjami wynikającymi z przepisów prawa europejskiego. *„Projektowana ustawa stanowi wykonanie obowiązku dostosowania systemu prawa do orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego oraz*

Trybunału Sprawiedliwości UE. Podstawowym jej skutkiem prawnym będzie zatem zastąpienie regulacji wadliwej rozwiązaniem zgodnym z ustawą zasadniczą, (...) Proponowane zmiany realizują również zasadę sprawiedliwości społecznej, a tym samym przyczynią się zapewne do budowy zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa.” Skarżący wskazuje na poglądy naczelnych i centralnych organów państwa wyrażone podczas prowadzonych uzgodnień projektu ustawy o zmianie ustawy o policji oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 27), który został opracowany w związku z koniecznością wykonania orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 23 lutego 2010 r. (sygn. akt K 1/08). W piśmie z dnia 14 marca 2012 r. Minister Spraw Wewnętrznych wyraził następujący pogląd: „Jak słusznie zauważono w toku prac nad projektem, taka sankcja pozostaje w sprzeczności w dyrektywą 2003/88/WE Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącą niektórych aspektów organizacji czasu pracy i nie daje podstaw do ograniczenia praw urlopowych zarówno pracowników, jak i osób pozostających w zatrudnieniu w ramach stosunku służby, w zależności od trybu czy przyczyny ustania zatrudnienia lub stosunku służby.” Szef Agencji Wywiadu w piśmie z dnia 9 lutego 2012 r. wskazał na brak przepisu ograniczającego w całości konstytucyjne prawo do urlopu dodatkowego i tym samym wskazał na konieczność uregulowania rzeczywistej luki prawnej w art. 128 ustawy o ABW poprzez dodanie ekwiwalentu pieniężnego za nabyty urlop dodatkowy, o którym mowa w art. 97 ust. 2 ustawy. Z powyższego również wynika, że ustawodawca nie przewidział możliwości przyznania świadczenia pieniężnego w postaci ekwiwalentu za nabyty już urlop dodatkowy. Zatem zwolnienie z pracy(służby) w trybie art. 60 ust. 2 pkt 7 ustawy o ABW powoduje zniweczenie nabytego już prawa. Natomiast z projektu stanowiska Rządu do senackiego projektu ustawy zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw (druk sejmu nr 387) wynika, że w zakresie niniejszej sprawy rozważanej przez Trybunał, ustawa o ABW nie zapewnia spójności systemu prawnego RP. (projekt Rządu RP z dnia 2.08.2012 r. – uzgodnienia międzyresortowe).

Przypomnieć już tylko należy, że skarżący nabył prawo do urlopu na podstawie art. 66 ust. 2 Konstytucji w wielkości określonej w art. 97 ust. 2 pkt 2 i art. 95 ustawy o ABW, natomiast w ocenie Marszałka Sejmu sprawa zniweczenia nabytego konstytucyjnego prawa do urlopu nie ma związku z niniejszą sprawą, bowiem podlega odrębnemu trybowi uregulowania. Wprawdzie Marszałek powołał się na orzecznictwo sądów administracyjnych, jednakże nie był w stanie wskazać na przepis regulujący sprawę ograniczenia prawa konstytucyjnego do urlopu w ustawie o ABW. (bez powołania odpowiednich przepisów prawa materialnego i procesowego) pozwalających na dochodzenie nabytych już praw w oddzielnym trybie. Skarżący nie podzielając stanowiska zawartego w piśmie z dnia 27 września 2012 r. wnosi o jego uzupełnienie bowiem, po pierwsze, postępowanie przed Trybunałem jest postępowaniem przeciwko przepisowi (normie prawnej), a nie dotyczy prawidłowości i celowości podjętych przez sądy administracyjne rozstrzygnięć. Po drugie, stosowanie do art. 31 ust. 3 Konstytucji, Sejm nie wskazał w piśmie na przepis ustawowy ograniczający w całości nabyte już przez skarżącego konstytucyjne prawo do urlopu, gdyż ustawa o ABW reguluje wyłącznie nabycie prawa do urlopu dodatkowego (zob. art. 97 ust. 2 pkt 2 ustawy o ABW) oraz nabycie prawa do urlopu wypoczynkowego (art. 95 ustawy o ABW). Natomiast w zakresie urlopu wypoczynkowego, wbrew sugestii zawartej w piśmie, przepis art. 128 ustawy o ABW nie normuje sytuacji prawnej skarżącego. Reasumując, wydanie rozkazu

o zwolnieniu z pracy(służby) powoduje unicestwienie nabytego już prawa konstytucyjnego. Po trzecie, Marszałek Sejmu nie uwzględnił, że w momencie składania wyjaśnień przez Sejm w parlamencie trwają prace nad zmianą ustawy o ABW polegającą na dodaniu ust. 3 do art. 128. Zatem niniejszy wniosek stał się nieodzowny bowiem do czasu uchwalenia zmiany ustawy o ABW stosowanie zaskarżonego przepisu powoduje unicestwienie prawa konstytucyjnego. Tym bardziej, że władza ustawodawcza tj. zarówno Sejm jak i Senat wyrażają odmienne poglądy niż zaprezentowane w omawianym piśmie (vide: uzasadnienie projektu ustawy o zmianie ustawy o Policji i innych ustaw, druk nr sejmowy nr 387 i druk senatu nr 27 zob. w zakresie art. 60 ust. 2 pkt 7 w związku z art. 128 ustawy o ABW, publ strona internetowa Senatu i Sejmu). Ponieważ idzie tutaj o unicestwienie prawa konstytucyjnego bezwarunkowo gwarantowanego - będącego jednocześnie prawem podstawowym Unii Europejskiej - poprzez zastosowanie zaskarżonego przepisu, jak również o jednoznaczne poglądy wyrażone przez Trybunał w powołanym wyroku oraz poglądy wyrażone przez Sejm i Senat podczas prac ustawodawczych – zdaniem skarżącego – wymagane jest uzupełnienie zajętego stanowiska przez Sejm.

2. Uzupełnienia wymaga istotne stwierdzenie znajdujące się na stronie 14 pisma: „(...) skarżący nie tyle domaga się usunięcia luki w prawie, lecz po prostu posłużenia się inną metodą regulacji – dla niego korzystniejszą.” Zatem wyjaśnienia wymaga, jakie metody regulacji usprawiedliwienia przed komisją miano na myśli w przedmiotowym piśmie, gdyż można się jedynie przyjąć przypuszczenie, iż zdaniem Sejmu w przepisach prawa istnieją przynajmniej *dwie metody regulacji*, a skarżący wskazuje na korzystniejszą dla siebie.

Wnosząc o uzupełnienie stanowiska Sejmu przypomnieć już tylko należy stan prawny i faktyczny niniejszej sprawy, gdyż zaskarżony przepis zezwala na wyciągnięcie sankcji w postaci zwolnienia ze służby za nieusprawiedliwione niestawiennictwo przed komisją lekarską, w trakcie zwolnienia lekarskiego od pracy, bez postawienia zarzutu naruszenia konkretnego przepisu o sposobie usprawiedliwiania nieobecności przed komisją. Marszałek Sejmu sugeruje, iż w tym wypadku wystarczą podstawą do określenia usprawiedliwienia są przepisy prawa procesowego zawarte w Kodeksie postępowania administracyjnego w zakresie odwołań od decyzji(rozkazów) i nie są konieczne przepisy o charakterze materialnym. W przedmiotowym piśmie zaprezentowano bardzo interesującą tezę, wymagającą jednakże uzupełnienia, bowiem przedstawiony wywód prawniczy sprowadza się do następującej konstatacji, iż przepisy o charakterze proceduralnym zawarte w Kodeksie postępowania administracyjnego mogą zastąpić przepisy prawa materialnego w zakresie trybu, zasad i form usprawiedliwiania nieobecności przed komisją lekarską. Zatem, na podstawie art. 60 ust. 2 pkt 7 ustawy o ABW, na tle niniejszej sprawy oraz oceny Marszałka Sejmu należy stwierdzić, że skarżącego zwolniono za naruszenie nieistniejącego w prawie przepisu o sposobie usprawiedliwiania nieobecności. Pismo z dnia 27 września 2012 r. wymaga pilnego uzupełnienia, gdyż Sejm zaakceptował rażące naruszenie podstawowej wolności konstytucyjnej, gdyż jak wynika ze stanu faktycznego niniejszej sprawy, na podstawie zaskarżonego przepisu organ w trakcie postępowania administracyjnego o zwolnienie żądał od skarżącego dodatkowego zaświadczenia - dokumentu usprawiedliwienia niestawiennictwa przed komisją lekarską o treści nie unormowanej w żadnych przepisach i za nieprzedstawienie tego zaświadczenia skarżącego zwolniono z pracy. Podnieść już

tylko należy, że żądanie dodatkowego usprawiedliwienia na podstawie zaskarżonego przepisu – oprócz już przedstawionego i zaakceptowanego przez przełożonego usprawiedliwienia od służby - nieznajdującego oparcia w przepisach prawa w rażący sposób narusza art. 31 ust. 2 zd. 2 Konstytucji, bowiem jest to „*zmuszanie do czynienia tego, czego prawo nie nakazuje*”.

3. Uzpełnienia również wymaga ocena Marszałka dotycząca obowiązku ustawowego stawiennictwa przed komisją lekarską uregulowanego w przepisie art. 59 ust. 1 ustawy o ABW. Pismo z dnia 27 września 2012 r. wymaga pilnego uzupełnienia, gdyż wskazany przepis normuje skierowanie na komisję lekarską tj. na własną prośbę oraz z urzędu. W przedmiotowym piśmie Marszałek Sejmu nie ustosunkował się do sposobu uregulowania obowiązku ustawowego stawiennictwa przed komisją w przypadku prośby funkcjonariusza o skierowanie na komisję lekarską, a następnie: czy rezygnacja z podjętej już procedury orzeczniczej (na wniosek) może spowodować zwolnienie z pracy?

Wyjaśnienie i uzupełnienie tej kwestii jest istotne dla sprawy, bowiem w trakcie prac ustawodawczych związanych z ustawą o Straży granicznej (art. 44 ust. 2) oraz ustawami o Służbie Więziennej i Celnej ustawodawca wraził poglądy, iż ten obowiązek stawiennictwa nie obejmuje funkcjonariuszy skierowanych na własną prośbę. Po drugie skarżący zastał skierowany dwukrotnie do komisji, po raz pierwszy na własną prośbę i drugi raz z urzędu. Zatem, mając na myśli racjonalnego ustawodawcę, wymagane jest jednoznaczne zajęcie stanowiska do których stanów prawnych uregulowanych w art. 59 ust. 1 ustawy o ABW odniesiono się w piśmie z dnia 27 września 2012 r. i jaki jest powód zajęcia innego stanowiska przez Sejm niż podczas prac legislacyjnych w trakcie uchwalania analogicznych uregulowań w powołanych powyżej ustawach służb mundurowych. Przypomnieć już tylko należy, że na tle doktryny i licznego orzecznictwa sądów administracyjnych w służbach mundurowych powołany przepis (art. 59 ust. 1) jest przepisem o charakterze proceduralnym. Reguluje on kwestię kierowania do komisji także na własną prośbę, zatem wymagane jest przedstawienia stanowiska Sejmu w tej kwestii opartego - nie tylko na własnych przekonaniach wyrażonych w przedmiotowym piśmie - ale również w oparciu o wnioski wypływające z licznych prac ustawodawczych oraz w oparciu o istniejącą doktrynę i z uwzględnieniem poglądów wyrażonych w stałej linii orzecznictwa sądów administracyjnych wszystkich służb mundurowych, bowiem za wyłączeniem wojska analogiczne rozwiązanie prawne zostało przyjęte i jest stosowane we wszystkich służbach mundurowych. Zatem wymagane jest uzupełnienie stanowiska, gdyż poglądy wyrażane przez strony postępowania przed Trybunałem będą miały bezpośrednie zastosowanie dla wszystkich służb mundurowych.

Mając powyższe na uwadze proszę o uzupełnienie stanowiska Sejmu zawartego w piśmie z dnia 27 września 2012 r.

Załączniki: 4 odpisy pisma

